

Uchwała Nr
Rady Powiatu w Pleszewie
z dnia

BR. 0006.20.2022

w sprawie: **uchwalenia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Powiecie Pleszewskim na lata 2022-2024.**

Na podstawie art.4 ust.1 pkt 1-4 oraz art. 12 pkt 11 ustawy o samorządzie powiatowym z dnia 5 czerwca 1998 roku (t. j. Dz.U. z 2022 poz. 528) w związku z art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U.2021 poz.1249)

Rada Powiatu w Pleszewie uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się do realizacji Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Powiecie Pleszewskim na lata 2022-2024, w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Traci moc uchwała Nr XVII/141/2021 Rady Powiatu w Pleszewie z dnia 11 lutego 2021r. ustanawiająca Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na rok 2021.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Marian Sztgmburski
RADCA PRAWNY

(Radca Prawny)

DYREKTOR

Grażyna Kaczmarek
(Dyrektor PCPR)

UZASADNIENIE**do projektu uchwały w sprawie uchwalenia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Powiecie Pleszewskim na lata 2022-2024**

Opracowanie i przyjęcie Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Powiecie Pleszewskim na lata 2022-2024 wynika z art. 6 ust.3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2020 r. poz. 218 t.j. ze zm. poz. 956).

Niniejsza ustawa określa zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie i przedstawia możliwości działania wobec osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie.

Zgodnie z art. 6 wyżej wymienionej ustawy na powiecie spoczywa obowiązek tworzenia powiatowego systemu między innymi poprzez opracowanie i realizację powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony osób doświadczających przemocy w rodzinie.

Dokument stanowiący załącznik do obecnej uchwały określa wachlarz działań, których celem będzie zmniejszenie skali przemocy w rodzinie oraz stworzenie jednolitego i profesjonalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, który angażować będzie służby, instytucje i organizacje na terenie powiatu pleszewskiego.

Wobec powyższego przyjęcie uchwały jest zasadne.

DYREKTOR*Grażyna Kaczmarek*

(Dyrektor PCPR)

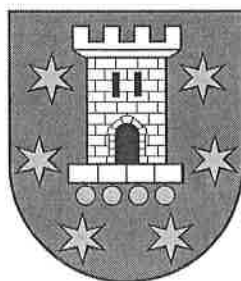
**SEKRETARZ POWIATU
PLESZEWSKIEGO***Urszula Balicka*

(Sekretarz Powiatu)

STAROSTA*Mariej Wasielewski*

Starosta Pleszewski

Załącznik nr
do Uchwały Nr.....
Rady Powiatu w Pleszewie
z dnia

**POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE I OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE W POWIECIE
PLESZEWSKIM NA LATA 2022-2024**

**POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE W POWIECIE PLESZEWSKIM NA LATA 2022-2024**

SPIS TREŚCI

	WSTĘP	3
I.	PODSTAWY TEORETYCZNE ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE.....	4
II.	PRAWO WOBEC PRZEMOCY W RODZINIE.....	10
III.	ROZMIARY ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W POLSCE I W POWIECIE PLESZEWSKIM	15
IV.	ZAŁOŻENIA PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE.....	25
V.	MIEJSCE I CZAS REALIZACJI.....	26
VI.	ADRESACI PROGRAMU.....	26
VII.	CELE PROGRAMU.....	26
VIII.	REALIZATORZY PROGRAMU	31
IX.	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU	32
X.	MONITOROWANIE I SPRAWOZDAWCZOŚĆ	32
XI.	PODSUMOWANIE	33
XII.	WYKAZ INSTYTUCJI.....	34

WSTĘP

Realizacja zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie należy do zadań gminy i powiatu na zasadach określonych m. in. w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019r. poz. 1507 z późn.zm.) oraz ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019r. poz. 2277 oraz 2020r. poz.1492). Opracowanie i realizacja Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy jest zadaniem własnych powiatu wynikającym z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.(Dz. U. z 2020r. poz. 218 t. j. zm.poz.956).

Celem strategicznym Programu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie poprzez stworzenie jednolitego systemu przeciwdziałania przemocy. Cel ten będzie realizowany poprzez cele operacyjne: zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz bardziej efektywne interweniowanie i oddziaływanie korekcyjne na sprawców przemocy, a także zwrócenie uwagi opinii publicznej na zjawisko przemocy w rodzinie i podnoszenie profesjonalizmu służb społecznych w udzielaniu pomocy ofiarom przemocy domowej oraz w podejmowaniu właściwych działań wobec sprawców przemocy.

Biorąc jako podstawę Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie zaplanowane działania będą miały charakter:

- uprzedzający: diagnozowanie, informowanie, edukacja, profilaktyka;
- interwencyjny: opieka i terapia,
- wspierający: poradnictwo, terapia i inne,
- korekcyjno-edukacyjny

i będą obejmowały następujące sfery:

- prewencja,
- prawo,
- zdrowie,
- edukacja,
- praca socjalna

Program wskazuje założenia i adresatów działań, czas i miejsce realizacji, wymienia wskaźniki ewaluacji, realizatorów, przewidywane efekty i źródła finansowania. Zawiera również podstawy teoretyczne zjawiska przemocy w rodzinie, przepisy prawne i uzyskane informacje o rozmiarach przemocy w rodzinie na terenie kraju i powiatu.

I. PODSTAWY TEORETYCZNE ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

1. DEFINICJA PRZEMOCY W RODZINIE

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020r. poz. 218 t.j., zm. poz. 956) w art. 2 pkt 2 stanowi, że przemoc w rodzinie należy rozumieć, jako „**jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób pozostających w rodzinie, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.**”

Cechy charakterystyczne przemocy:

- a) **jest intencjonalna** – przemoc jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary,
- b) **siły są nierównomierne** – w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą; sprawca jest silniejszy a ofiara słabsza,
- c) **narusza prawa i dobra osobiste** – sprawca wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa ofiary (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itd.),
- d) **powoduje cierpienie i ból** – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody; doświadczenie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

2. RODZAJE PRZEMOCY

W zależności od występujących zachowań sprawcy przemocy wyodrębnia się rodzaje przemocy: fizyczną, seksualną, psychiczną (emocjonalną) i ekonomiczną. Każda z nich może przybierać różne formy.

Przemoc fizyczna jest intencjonalnym zachowaniem, niosącym ryzyko uszkodzenia ciała. Opisując przemoc fizyczną, uwzględnia się nie tylko jej formy, ale także skutki w postaci uszkodzenia ciała oraz wskazań do konsultacji (np. popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy itp.)

Przemoc psychiczna objawia się przymusem, groźbami, zastraszaniem, emocjonalnym wykorzystywaniem, np. wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, stosowanie gróźb, wmawianie choroby psychicznej, kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami, wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, wykształcenia, narzucanie własnych poglądów, stała krytyka, domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia. Ma ona na celu pozbawienie ofiary zaufania do siebie i swoich kompetencji w różnych obszarach jej życia.

Przemoc seksualna polega na zmuszaniu osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej gdy ta osoba nie jest w pełni tego świadoma ;jak również bez pytania jej o zgodę lub w sytuacji , gdy się obawia takiego kontaktu. Przymus polegać może na bezpośrednim użyciu siły fizycznej, ale także na groźbach użycia siły (np. wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, a także wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, krytyka zachowań seksualnych, itp.)

Przemoc ekonomiczna to zachowania mające na celu kontrolę zdolności partnerki/a do nabywania, utrzymywania i korzystania z zasobów ekonomicznych. Zachowania te zagrażają ekonomicznemu bezpieczeństwu i niezależności tych osób. Sprawca przemocy ekonomicznej używa pieniędzy lub innych wartości materialnych w celu zaspokojenia swojej potrzeby władzy i kontroli. W ten sposób podporządkowuje sobie partnerkę lub partnera.

Zaniedbanie – to niezaspokajanie potrzeb fizycznych i emocjonalnych, najczęściej tę formę przemocy stosują dorośli wobec dzieci, wyraża się też często w emocjonalnym odrzuceniu dziecka, braku zainteresowania jego rozwojem, problemami itp., ale również wobec osób starszych, chorych, niepełnosprawnych.

Ofiary rzadko kiedy doświadczają tylko jednego rodzaju przemocy. Zawsze przemocy seksualnej, fizycznej i ekonomicznej towarzyszy przemoc psychiczna. Przemoc w rodzinie najczęściej nie jest jednorazowym zdarzeniem. Zazwyczaj, jeśli ktoś raz zastosował przemoc wobec swojej najbliższej osoby może zastosować ją ponownie.

3.MECHANIZMY PRZEMOCY

Za używanie przemocy w rodzinie odpowiedzialny jest zawsze sprawca, społeczeństwo często dziwi się dlaczego osoba doznająca przemocy nie opuszcza swojego oprawcy, że mimo szkód które ponosi osobiście, a niejednokrotnie również dzieci, trwa w zaburzonym układzie rodzinnym. W dużej mierze za taki układ rzeczywistości odpowiedzialne są mechanizmy przemocy. Nie ma osoby odpornej na przemoc i jej mechanizmy. Każdego człowieka można zniewolić - to tylko kwestia metod i czasu.

Jednym z mechanizmów jest cykl przemocy, którego 3 fazy występują po sobie:

1. Faza narastania napięcia

W fazie pierwszej narasta napięcie i agresywność sprawcy. Każdy drobiazg wywołuje jego irytację, za byle co robi awanturę, zaczyna więcej pić, prowokuje kłótnie i staje się coraz bardziej niebezpieczny. Ofiara stara się opanować sytuację i oddalić zagrożenie. Uspokaja go, spełnia jego zachcianki, przeprosza, nadskakuje mu lub unika. Chce poprawić mu humor uczynić go szczęśliwym, powstrzymać go przed wyrządzeniem krzywdy. Zdarza się, że u niektórych osób dotkniętych przemocą w tej fazie pojawia się wiele dolegliwości psychosomatycznych (*brak wyjaśnienia fizycznej przyczyny dolegliwości, w których tem przypadku są problemy psychologiczne*) takich jak ból żołądka, głowy, bezsenność, zaburzenia w rytmie oddychania, ból w klatce piersiowej, utrata apetytu. Inne stają się apatyczne, przygnębione lub odwrotnie bardzo nerwowe, spięte, niespokojne. Jest to wynik narastania napięcia , które po pewnym czasie staje się

nie do zniesienia. Często jest tak, że mimo wielu różnym staraniom osoba stosująca przemoc nie jest w pełni zadowolona z tego, co robi partner/ka. Osoba, która stara się za wszelką cenę odgadnąć myśli i zachcianki partnera traci wiele czasu i energii wewnętrznej, jej potrzeby przestają się liczyć. Czasem zdarza się, że osoby doświadczające przemocy wywołują same w pewnym momencie kłótnie po to, żeby „mieć to wszystko już za sobą”. Osoba doświadczająca przemocy w rodzinie nie ponosi odpowiedzialności za to, że partner stosuje przemoc. Odpowiedzialność za swoje zachowanie ponosi zawsze osoba, która się go dopuszcza.

2. Faza ostrej przemocy

W tej fazie z mało istotnych powodów dochodzi do ataku agresji i rozładowania złości. Wybuchy gniewu mogą wywołać małe drobiazgi np. pozostawienie jakiejś rzeczy w danym miejscu, opóźnienie posiłku. Dochodzi do eksplozji zachowań agresywnych, które mogą objawiać się biciem, kopaniem, szarpaniem, popychaniem, grożenie bronią, duszeniem itp. Można zaobserwować również silne natężenie agresji psychicznej. Osoba dotknięta przemocą ponownie stara się zrobić wszystko, żeby uspokoić partnera i ochronić siebie. Jednak bez względu na to, co robi: przeprosza, stara się uspokoić partnera, jest miła/y, uprzejma/y czy też biernie się poddaje stosowanej przemocy, nie przynosi to oczekiwanego efektu. Jego/jej złość, frustracja narastają co raz bardziej. Po zakończeniu wybuchu przemocy partner/ka często jest w szoku. Odczuwa wstyd i przerażenie, jak również złość i bezradność, jest oszołomiona/y. Skutki użytej przemocy mogą być różne, te fizyczne to m.in. podbite oko, siniaki i otarcia, wybity ząb, połamane kości, obrażenia wewnętrzne, poronienie, a nawet śmierć. Od strony psychologicznej następstwem doświadczania przemocy może być apatia, depresja, a nawet samobójstwo.

3. Faza miodowego miesiąca

W momencie, kiedy sprawca wyładował już swoje emocje i wie, że przekroczył różne granice, zmienia się w zupełnie inną osobę. Zaczyna przeproszać partnerkę/partnera za to co zrobił, szczerze żałuje swojego zachowania, obiecuje że „to” już nigdy się nie powtórzy, że nie wie zupełnie co się z nim/nią stało, starając się znaleźć zewnętrzne wytłumaczenia dla swojego zachowania. W tej fazie sprawca przemocy zaczyna okazywać skruchę, ciepło i miłość. Może przynosić kwiaty, prezenty, zachowuje się tak, jakby przemoc nigdy nie miała miejsca. Dbą o ofiarę, spędza z nią czas i utrzymuje np. satysfakcjonujące kontakty seksualne. Patrząc z zewnątrz na takie osoby można odnieść wrażenie, że są szczęśliwą, świeżo zakochaną parą. Dzięki takiemu zachowaniu partner/ka zaczyna wierzyć, że jednak jej ukochany/a zmienił/a się i naprawdę niedawny akt przemocy był tylko incydentem. Spełniają się marzenia o cudownej miłości, odczuwalna jest bliskość i zespolenie z partnerem. Życie we dwoje jest znowu piękne i pełne nadziei. Jeśli wcześniej osoba dotknięta przemocą weszła na drogę prawną (złożenie zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa, sprawa rozwodowa itp.) w tej fazie może się wycofać z tych działań, wierząc, że sytuacja wróciła do normy i przemoc już nie powróci. Faza miodowego miesiąca jednak mija i niebawem zatacza się krąg i

znowu pojawia się faza narastania napięcia. Ta faza cyklu przemocy ma niezwykle silny wpływ na pozostawanie osoby jej doznającej w krzywdzącym związku. To tutaj powstają złudne nadzieje, że sprawca zmieni się. Łatwo pod wpływem tego co dzieje się w tej fazie, zapomnieć o koszmarze pozostałych dwóch etapów. Prawdziwym zagrożeniem jakie niesie ze sobą ta faza jest fakt, że przemoc w następnym cyklu często bywa jeszcze gwałtowniejsza.

Cykle takie mogą trwać przez wiele lat, przy czym zwykle skracają się fazy "miodowego miesiąca", wydłużają i bardziej dramatycznie przebiegają fazy narastania napięcia i gwałtownej przemocy. To co kiedyś było w fazie "miodowego miesiąca" przyjemności przekształca się w unikanie przykrości, bólu i cierpienia. Po pewnym czasie faza miodowego miesiąca zanika całkowicie i pozostają tylko dwie fazy. Ofiara pomimo powtarzających się faz pozostaje w związku.

Kolejny mechanizm to **„zjawisko prania mózgu”**, które często pojawia się w toksycznych relacjach rodzinnych. Osoba manipulująca członkiem rodziny doprowadza go do takiego stanu, że ten, zanim cokolwiek pomyśli lub zrobi, powie najpierw zastanowi się nad opinią sprawcy na ten temat. Nie uczyni nic co by mogło być niezgodną z wolą sprawcy. Nie przeciwstawi się żadnym gestem czy słowem swojemu partnerowi, zaczyna funkcjonować tak, jak życzy sobie sprawca.

Syndrom wyuczonej bezradności to mechanizm pojawiający się na bazie doświadczenia. Osoba krzywdzona w wyniku powtarzających się aktów przemocy i nieskutecznych sposobów radzenia sobie, a także nie otrzymywania wsparcia, zrozumienia i pomocy z zewnątrz, nabiera przekonania, że nic nie zmieni jej sytuacji. Traci motywację energię do działania, biernie znosi swój los, a na próby wskazania co mogłaby zrobić reaguje zniechęceniem.

Proces wiktylizacji każda osoba wchodząca w związek, tworząca swoją rodzinę ma jakieś wyobrażenia na temat wzajemnych relacji i tego jakby chciała aby ten związek wyglądał. Przemoc niszczy i rujnuje te wyobrażenia. Osoba krzywdzona w poczuciu rozpacz, chaosu rozpacz szuka pomocy, zwraca się do bliskich lub do instytucji pomagających, ale niestety spotyka się z bardzo krzywdzącą reakcją – niedowierzaniem, bagatelizowaniem, podważaniem tego co mówi i obwinianiem. W wyniku czego dochodzi do wtórnej wiktylizacji i wtórnego zranienia. Przestaje ona szukać wsparcia, nabiera przekonania, że widocznie coś z nią jest nie tak, że widocznie sobie na to zasłużyła i partner ma rację kiedy mówi że powinna się leczyć, że jest chora psychicznie.

Syndrom sztokholmski – to mechanizm, który opiera się na wdzięczności dla sprawcy za dobre chwile, za drobne przywileje, dni dobroci, za to, że jest lepiej, za „miodowe miesiące”, że nie bije, nie wyzywa itp.

4.KONSEKWENCJE DOŚWIADCZANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem traumatycznym, którego skutkiem są zarówno bezpośrednie szkody dla zdrowia psychicznego i fizycznego, jak i poważne długotrwałe problemy ujawniające się życiu dorosłym jako konsekwencje przemocy doświadczanej w dzieciństwie.

Konsekwencje doświadczania przemocy przez osoby dorosłe

U osób doświadczających długotrwałej przemocy uwidaczniają się problemy somatyczne i emocjonalne. Nie sposób wymienić ich dokładnie i szczegółowo lecz najczęstszych objawów należą :

- obrażenia ciała,
- choroby somatyczne związane ze stresem (bóle głowy, żołądka , pleców lub stawach oraz inne dolegliwości),
- przygnębienie, smutek, obojętność, niepokój,
- ogólne złe samopoczucie
- zaprzeczanie, obwinianie się, bezradność, adaptacja do przemocy
- kłopoty z zasypianiem, koszmary nocne,
- niekontrolowane wybuchy płaczu, śmiechu czy agresji, zmienność nastrojów, decyzji,
- osłabienie zdrowia fizycznego, którego źródłem jest osłabiony układ immunologiczny
- chroniczny i ostry lęk
- nieufność , poczucie zagrożenia,
- niska samoocena,
- kłopoty z koncentracją,
- epizody depresyjne i depresja
- zwiększone spożycie środków psychoaktywnych,
- uzależnienie od substancji psychoaktywnych w tym często od alkoholu
- myśli i próby samobójcze

Konsekwencje doświadczania przemocy przez dzieci i młodzież

ZABURZENIE W KREOWANIU SWOICH PRZEKONAŃ	ZABURZENIA EMOCJI	ZABURZENIA ZACHOWANIA	PROBLEMY W REAKCJACH SPOŁECZNYCH	PROBLEMY W NAUCE
• Kim jestem? • Co czuję? • Jaki jest świat?	• Obniżenie nastroju • Emocjonalna labilność, drażliwość • Nasilony lęk • Nasiloną złość	• Zachowania agresywne • Niedostosowanie społeczne	• Konflikty • Wycofanie	• Zaburzenia uwagi • Niskie osiągnięcia

Młoda osoba doświadczająca przemocy w rodzinie może myśleć o sobie i o otaczającym go świecie w następujący sposób:

- jestem nic niewarta, jestem do niczego
- to jest moja wina
- gdyby bardziej się postarała to nigdy by się to nie stało
- wszyscy chcą ją skrzywdzić
- zasłużyła sobie na to;
- i tak sobie nie poradzi, więc nie będzie nawet próbowała szukać pomocy;
- jest beznadziejna;
- musi zachować to dla siebie, nikt nie może się o tym dowiedzieć;
- nikt jej nie pomoże;
- to co się dzieje, to normalna sytuacja (nie widzi, że jest ofiarą przemocy)
- inni dorośli też mogą ją skrzywdzić itp

Młoda osoba doświadczająca przemocy psychicznej lub fizycznej w rodzinie może zachowywać się w następujący sposób:

- może unikać kontaktu fizycznego;
- stale mieć napięte ciało (jest przygotowana do obrony);
- mieć dolegliwości fizyczne, np. bóle brzucha, bóle głowy,
- bezsenność; mieć trudności z koncentracją uwagi, być rozproszona;
- bywać agresywna w stosunku do innych osób;
- okaleczać się;
- uciekać z domu; wagarować;
- sięgać po używki
- nie nawiązywać nowych znajomości;
- unikać kontaktu lub zmniejszać do minimum kontakty z innymi osobami;
- być nieufna
- stosować przemoc w przyszłości;

**POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE W POWIECIE PLESZEWSKIM NA LATA 2022-2024**

- starać się być niedostrzegana, trzymać się na uboczu grupy itp. (tzw. ciche dziecko)
- myśli samobójcze
- próby samobójcze

Młodzież i dzieci doświadczające przemocy mogą czuć:

- bezradność
- silny lęk, zagrożenie;
- wstyd;
- czuć osamotnienie; smutek; przygnębienie;
- mieć poczucie winy;
- odczuwać złość do siebie, do innych, do osoby stosującej przemoc;
- mieć poczucie odrzucenia;
- mieć sprzeczne uczucia do osoby/osób stosujących przemoc;
- mieć poczucie zagubienia;

Konsekwencje przemocy ujawniają się często również po długim czasie, kiedy dziecko dorasta lub w jego dorosłym życiu. Odroczone skutki przemocy objawiają się w postaci różnych form niedostosowania społecznego.

II. PRAWO WOBEC PRZEMOCY W RODZINIE

1. KORELACJA Z PRAWEM KRAJOWYM ORAZ REGIONALNYM

Najważniejszym aktem prawnym w polskim ustawodawstwie jest Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.), która gwarantuje osobom, w tym dzieciom, ochronę przed wszystkimi rodzajami przemocy. Art. 40 Konstytucji stanowi, że „nikt nie może być poddany torturom ani okrutnemu, niehumanicznemu lub poniżającemu traktowaniu i karaniu. Zakazuje się stosowania kar cielesnych”. Następny - „każdy ma prawo do ochrony prawnej życia prywatnego, rodzinnego, czci i dobrego imienia oraz do decydowania o swoim życiu osobistym” (art. 47). „Państwo w swojej polityce społecznej i gospodarczej uwzględnia dobro rodziny. Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo szczególnej pomocy ze strony władz publicznych” (art. 71, pkt 1). „Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka. Każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją. Dziecko pozbawione opieki rodzicielskiej ma prawo do opieki i pomocy władz publicznych. W toku ustalania praw dziecka organy władzy publicznej oraz osoby odpowiedzialne za dziecko są i w miarę możliwości uwzględnienia zdania dziecka. Ustawa określa kompetencje i sposób powoływania Rzecznika obowiązuje do wysłuchania Praw Dziecka” (art. 72).

Program będzie realizowany w oparciu o następujące krajowe akty prawne:

- ❖ Ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2020 r. poz. 1359.),

**POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE W POWIECIE PLESZEWSKIM NA LATA 2022-2024**

- ❖ Ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 2020 r. poz. 1517 oraz z 2021r. poz. 1021),
- ❖ Ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 534)
- ❖ Ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz.U. z 2021 r. poz. 53, 472 i 1236),
- ❖ Ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1575 i 1578 i 2320 oraz 2021r. poz.11, 1090 i 1177)
- ❖ Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2021 r. poz. Poz.1249),
- ❖ Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2020 r. poz.1876 i 2369 oraz z 2021r. poz. 794 i 803),
- ❖ Ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2020 r. poz. 360, 956, 1610,2112 i 2320 oraz z 2021r. poz. 1005),
- ❖ Ustawę z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 431 i 956),
- ❖ Ustawę z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz.U. z 2020 r. poz. 611 oraz z 2021r. poz. 11 i 1243),
- ❖ Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2021r. poz. 1119),
- ❖ Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2018 r. poz. 969),
- ❖ Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050).
- ❖ Ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2020 r. poz. 1327 oraz z 2021r. poz.4 i 1237
- ❖ Ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 oraz z 2021r. poz. 1038 i 1243),
- ❖ Ustawę z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe (Dz.U. z 2018 r. poz. 1914),
- ❖ Ustawę z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2020 r. poz. 805),
- ❖ Ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372),
- ❖ Ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2020 r. poz. 920 oraz z 2021r. poz. 1038),
- ❖ Ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. z 20202 r. poz. 1668).

Program skorelowany jest z ogólnokrajowymi programami :

- Narodowym Programem Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022
- Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025
- Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz powiatowymi

**POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE W POWIECIE PLESZEWSKIM NA LATA 2022-2024**

- *Strategia rozwiązywania problemów społecznych na terenie powiatu pleszewskiego*
- *Powiatowym programem zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na lata 2022- 2024*

Art. 6 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa zadania przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego.

Do zadań własnych powiatu należy w szczególności:

1. opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie
2. opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie
3. zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia
4. zapewnienie osobom dotkniętym przemocą miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej

Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy w szczególności:

1. tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie
2. opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie

Znaczącym i podstawowym elementem w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie jest procedura „Niebieskiej Karty”, która została opracowana przez Komendę Główną Policji oraz Komendę Stołeczną Policji przy współpracy Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i wprowadzona do praktyki działania policji w 1998 r. Od 2004 roku obowiązuje także w pomocy społecznej. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie Procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2011 r. nr 209 poz. 1245), które weszło w życie 18 października 2011 r. „Niebieska Karta” określa metody i formy wykonywania zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Jej głównym celem jest rozpoznawanie przemocy i usprawnianie pomocy oferowanej przez przedstawicieli różnych służb w środowisku lokalnym, ale też tworzenie warunków do systemowego, interdyscyplinarnego modelu pracy z rodziną. Co ważne, założenie Niebieskiej Karty nie jest równoznaczne ze złożeniem zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa. Nie stanowi też podstawy do wszczęcia postępowania karnego, ale w przypadku, gdy ofiara zdecyduje się złożyć zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa, może ona zostać wykorzystana jako dowód procesowy. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” wprowadziło do procedury cztery rodzaje kart: A, B, C i D.

- **Niebieska Karta A** – jest wypełniana przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia w przypadku podejrzenia, że w rodzinie występuje przemoc. Jej wypełnienie oznacza, że procedura mająca na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie została wszczęta. Niebieska Karta A zawiera dane osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, dane osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, ich adresy zamieszkania, formę przemocy w danej rodzinie, dane świadków przemocy. W kwestionariuszu znajdują się także różne pytania, np. od jak dawna zachowania przemocowe występują w rodzinie, czy osoba stosująca przemoc była już wcześniej za nią karana, czy nadużywa alkoholu lub innych środków odurzających. Wypełniona Karta powinna zawierać dane wszystkich członków rodziny, dane na temat stanu zdrowia osoby dotkniętej przemocą oraz podjęte działania w ramach interwencji.
- **Niebieska Karta B** – jest to pisemna informacja, którą przekazuje się podczas spisania Niebieskiej Karty A osobie doznającej przemocy. Druk zawiera pouczenie o tym, czym jest przemoc w rodzinie, kto może być ofiarą przemocy w rodzinie, jakie istnieją formy przemocy, a także, jakie są obowiązki policjanta w sytuacji stania się świadkiem przemocy oraz obowiązki prokuratora.
- **Niebieska Karta C** – druk wypełniają członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie lub grupa robocza powołana przez Zespół na posiedzeniu, na które zaproszono osobę doznającą przemocy w rodzinie. Jeżeli osoba doznająca przemocy w rodzinie nie zgłosiła się pomimo zaproszenia, kartę wypełnia się w innych okolicznościach podczas kontaktu z tą osobą. Wypełniony druk zawiera dane osoby pokrzywdzonej i stosującej przemoc, opis sytuacji rodzinnej, zawodowej, ekonomicznej, mieszkaniowej, zdrowotnej, sytuację dzieci. Podejmowany jest indywidualny plan pomocy dla osoby pokrzywdzonej – działania jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia. Osoba pokrzywdzona może podjąć pewne zobowiązania w odniesieniu do sytuacji, w jakiej się znajduje. Podjęta zostaje decyzja o częstotliwości okresowej oceny sytuacji rodziny. Druk kończy się weryfikacją indywidualnego planu pomocy i podpisywany jest przez przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego
- **Niebieska Karta D** – druk wypełniają członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie lub grupa robocza powołana przez Zespół na posiedzeniu, na które

wezvano osobę stosującą przemoc w rodzinie. Jeżeli osoba stosująca przemoc w rodzinie nie zgłosiła się pomimo wezwania, kartę wypełnia się w innych okolicznościach podczas kontaktu z tą osobą. Wypełniony druk zawiera dane osoby stosującej przemoc, formy stosowanej przemoc, informacje o świadkach przemoc, dane na temat karalności tej osoby, czy jej ewentualnych uzależnień, informacje na temat leczenia odwykowego, problemów z prawem, a także historię jej zobowiązań. Zaznacza się działania względem osoby stosującej przemoc i częstość okresowej oceny jej sytuacji.

Następnie zespół lub grupa robocza analizują zgłoszoną sprawę i przygotowują plan pomocy rodzinie i go realizują. Procedura „Niebieskiej Karty” kończy się w momencie zrealizowania strategii i wyeliminowania problemu przemoc w rodzinie.

4. PODSTAWOWE KONSEKWENCJE KARNE STOSOWANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Prawo ściga sprawców przestępstw przeciwko osobom bliskim m. in.:

- **z art. 207 § 1 Kodeksu karnego** – znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny – podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5 ścigane z urzędu;

§ 1a. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą nieporadną ze względu na jej wiek, stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. Jeżeli czyn określony w § 1 lub 1a połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1-2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

- **z art. 191 § 1 Kodeksu karnego** – kto stosuje przemoc wobec osoby lub groźbę bezprawną w celu zmuszenia innej osoby do określonego działania, zaniechania lub znoszenia – podlega karze pozbawienia wolności do lat 3 (ścigane z urzędu);

- **z art. 197 § 1 Kodeksu karnego** – kto przemocą lub groźbą bezprawną lub postępowaniem doprowadza inną osobę do obcowania płciowego, podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12 (ściganie następuje na wniosek pokrzywdzonego)

- **z art. 209 § 1 Kodeksu karnego** – kto uporczywie uchyla się od wykonywania ciążącego na nim z mocy ustawy lub orzeczenia sądowego obowiązku opieki przez niełożenie na utrzymanie osoby najbliższej lub innej osoby i przez to naraża ją na

niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2 (ściganie następuje na wniosek pokrzywdzonego, organu pomocy społecznej lub organu podejmującego działania wobec dłużnika alimentacyjnego, ewentualnie z urzędu).

- **Ustawa z 30 kwietnia 2020 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 956).** - nowe uprawnienia dla Policji i Żandarmerii Wojskowej w postaci możliwości wydania wobec osoby stosującej przemoc w rodzinie nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia ewentualnie tymczasowego aresztowania.

III. ROZMIARY ZJAWISKA PRZEMOCY W POLSCE I W POWIECIE PLESZEWSKIM

1. DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE POLSKI

Problem przemocy w rodzinie należy do tych tematów, o których ciężko się rozmawia. Osoby doświadczające przemocy bardzo często oszukują się, że nic złego się nie dzieje, że kłótnie i konflikty zdarzają się w każdej rodzinie, wstydzą się przyznać, że problem już dawno wymknął się spod kontroli. Mimo wielu kampanii społecznych, debat i dyskusji na ten temat, przemoc domowa wciąż często jest skrywana w czterech ścianach domu. Stanowi to niemały problem dla zbadania rzeczywistego stanu rzeczy. Niewątpliwie przemoc w rodzinie wpływa destrukcyjnie na cały system rodzinny.

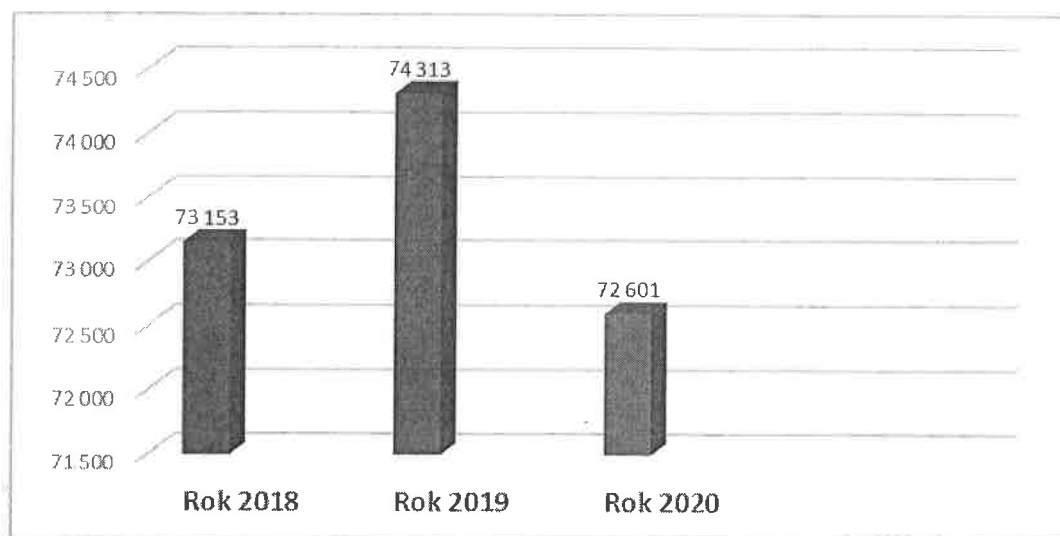
Z raportu podsumowującego działalność Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”, placówki Instytutu Psychologii Zdrowia Polskiego Towarzystwa Psychologicznego w styczniu 2020r. wynika, że specjaliści dyżurujący na infolinii przeprowadzili 2 042 rozmowy. Zdecydowana większość dzwoniących stanowiły kobiety 77% wszystkich rozmów, nierzadko także mężczyźni korzystali z możliwości uzyskania porady i wsparcia. Numer infolinii wybierali głównie dorośli. W analizowanym okresie odebrano 17 połączeń od dzieci lub niepełnoletniej młodzieży, to 0,83% wszystkich rozmów. Zasięg infolinii jest ogólnokrajowy i dzwoniono ze wszystkich regionów Polski. Najwięcej rozmów dyżurujący przeprowadzili z osobami doznającymi przemocy to 41 % wszystkich rozmów oraz ze świadkami 376 połączeń - 18% wszystkich rozmów. Sporadycznie zdarzały się telefony od osób krzywdzących, w styczniu było ich tylko 19. Należy zwrócić uwagę, że zgłaszający się rzadko mówili tylko o jednym rodzaju przemocy. Przemoc psychiczna towarzyszyła w zasadzie każdej z pozostałych form przemocy. Zgłaszało ją w styczniu 610 osób (w tym 6 dzieci). Przemoc fizyczną zgłosiło 348 dzwoniących (w tym 7 dzieci). Odnotowano niemały udział przemocy ekonomicznej i seksualnej. Na podstawie zebranych danych zdecydowana większość przypadków zgłaszanych w Pogotowiu Niebieska Linia osoba krzywdzącą był partner/partnerka (ok. 54 %) oraz nierzadko także rodzice.¹

¹ Raport podsumowujący działalność Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w rodzinie „Niebieska Linia” <http://www.niebieskalinia.info/index.php/badania-i-analizy/72-podsumowanie-pracy-ogolnopolskiego-pogotowia-dla-ofiar-przemocy-w-rodzinie-niebieska-linia>, dostęp na 19.01.2022r.

**POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE W POWIECIE PLESZEWSKIM NA LATA 2022-2024**

Z analiz danych dotyczących realizacji procedury „Niebieskie Karty” gromadzonych i przetwarzanych w Systemie Elektronicznej Sprawozdawczości Policji (SESPol) wynika, że w roku 2020 nastąpił spadek liczby wypełnianych formularzy Niebieska Karta- A w odniesieniu zarówno do 2019r., jak i 2018r. W roku 2020 funkcjonariusze wypełnili 72 601 formularzy Niebieska Karta-A co w stosunku do 2019 r. stanowi spadek o 2,30% (ówcześnie wypełniono 74 313 formularzy) natomiast w stosunku do 2018r. spadek ten wynosi 2,25% (wypełniono 73 153 formularze)²

Wykres1.Liczba formularzy „Niebieska Karta-A” wypełnionych przez Policję w latach 2018-2020 procedury Niebieskiej Karty w latach 2017-2020 na terenie kraju

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na stronie www.statystyka.policja.pl

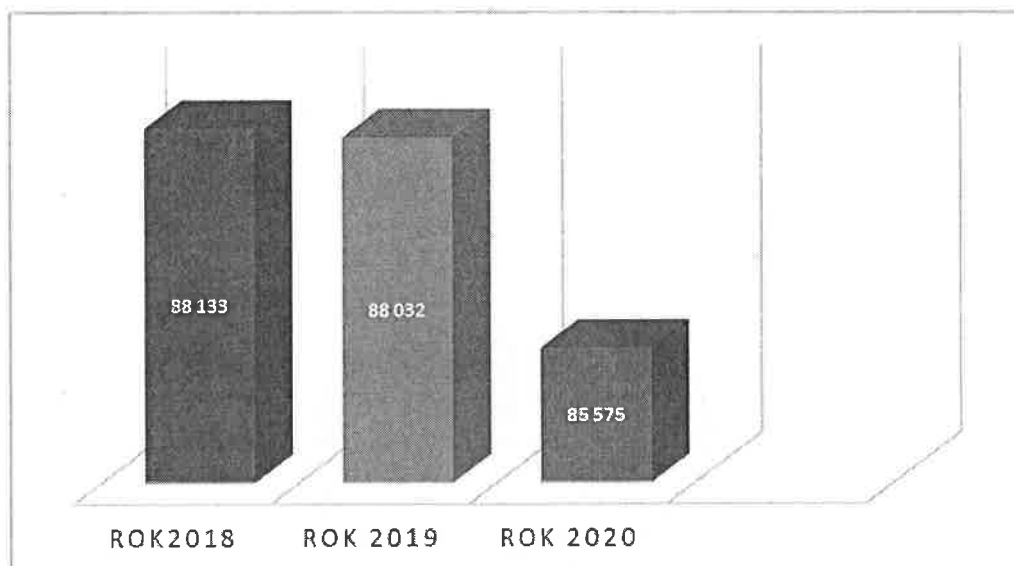
Na podstawie danych w 2020r. stwierdzono wzrost liczby wypełnionych formularzy „Niebieska Karta-A” na terenie: dolnośląskim 90 2 637 (formularzy), wielkopolskim (o 871) oraz mazowieckim (o 232).

W 2020r. liczba osób co do których istniało podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie wyniosła 85 575 osób, co w stosunku do 1019 i 2018 roku stanowił spadek, odpowiednio o 2,79% i 2,90%. Powyższe tendencje przedstawiono na wykresie nr 2.³

²Dane Komendy Głównej Policji <https://statystyka.policja.pl/st/wybrane-statystyki/przemoc-w-rodzinie>, dostęp na 19.01.2022r

³ Dane Komendy Głównej Policji <https://statystyka.policja.pl/st/wybrane-statystyki/przemoc-w-rodzinie>, dostęp na 19.01.2022r

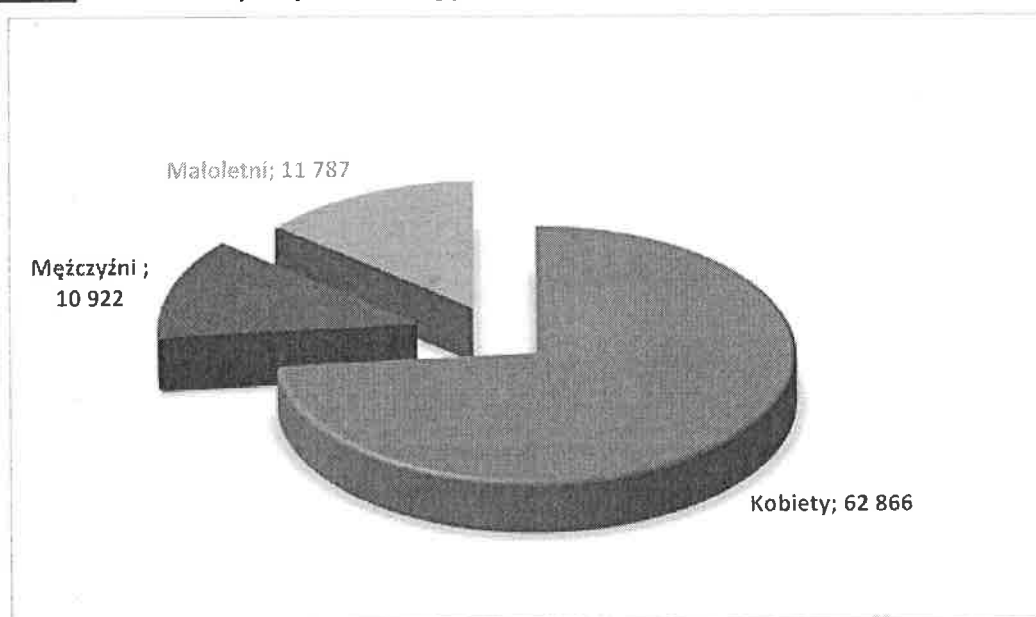
Wykres 2. Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w latach 2018-2020 na terenie kraju

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na stronie www.statystyka.policja.pl

Z zebranych danych odnotowano, że w roku 2020 tak jak w latach poprzednich osobami doznającymi przemocy w rodzinie najczęściej były kobiety (62 866 osób) co stanowiło 73, 46% ogółu ofiar przemocy w rodzinie .

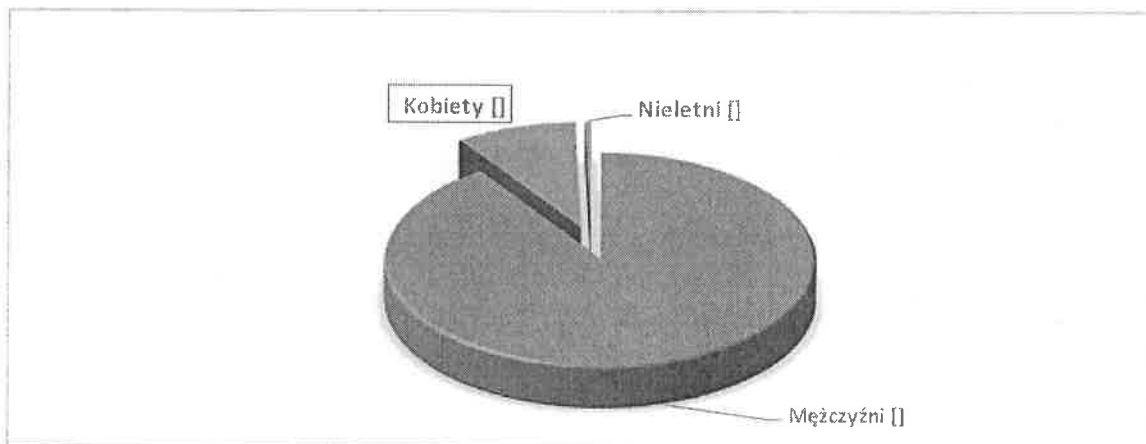
Wykres nr 4. Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że doznają przemocy w rodzinie odnotowanych przez Policję w 2020r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na stronie www.statystyka.policja.pl

W 2020r. odnotowano spadek ogólnej liczby osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie. Liczba ta wynosiła 73 228 osób, co w stosunku do 2019r. dało spadek o 1 682 osoby, a do 2018r. o 426 osób.

Wykres nr 5. Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie w 2020r.

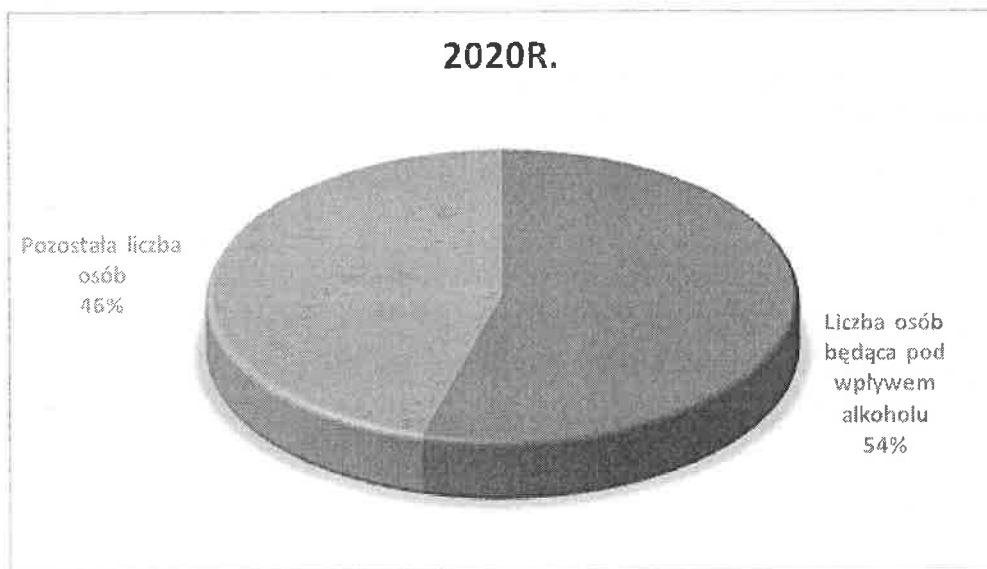

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na stronie www.statystyka.policja.pl

Z analizy danych statystycznych gromadzonych przez Policję wynika, iż większość osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, działa pod wpływem alkoholu 39 798 osób. Należy jednak zauważyć, iż w tym obszarze nastąpił spadek w odniesieniu do 2019 r. i 2018r. (odpowiednio o 2 785 osób i 3 384 osoby). Osoby te stanowią 54,35 % ogólnej liczby osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc wobec osób bliskich. Zależność przedstawiono na poniższym wykresie.⁴

⁴Dane Komendy Głównej Policji <https://statystyka.policja.pl/st/wybrane-statystyki/przemoc-w-rodzinie>, dostęp na 19.01.2022r

Wykres nr 6. Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie będących pod wpływem alkoholu w 2020r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na stronie
www.statystyka.policja.pl

2.DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE POWIATU PLESZEWSKIEGO

Diagnozę stworzono na podstawie danych z gminnych ośrodków pomocy społecznej powiatu pleszewskiego, Komendy Powiatowej Policji w Pleszewie, Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Pleszewie, Sądu Rejonowego w Pleszewie oraz Prokuratury Rejonowej w Pleszewie.

Na podstawie danych otrzymanych z Komendy Powiatowej Policji w Pleszewie ustalono, że w związku ze stosowaniem przemocy w rodzinie na terenie powiatu pleszewskiego przeprowadzono następującą liczbę interwencji, których powodem była przemoc w rodzinie:

Tabela nr 1. Liczba wdrożonych procedur „Niebieskie Karty” wszczętych przez KPP w Pleszewie na terenie powiatu pleszewskiego w latach 2019-2021

Liczba wypełnionych formularzy „Niebieskiej Karty-A” przez KPP w Pleszewie	Lata 2019-2021		
	2019	2020	2021
	161	192	137

Źródło: Dane przekazane przez KPP w Pleszewie

Należy zauważyć, że zachowanie się osoby stosującej przemoc w rodzinie może nie wyczerpywać znamion przestępstwa z art.207 k.k., ale może wyczerpywać

**POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE W POWIECIE PLESZEWSKIM NA LATA 2022-2024**

jednostkowo znamiona przestępstw określanych w innych artykułach kodeksu karnego. Poniższa tabela przedstawia katalog postępowań przygotowawczych związanych z przemocą domową w latach 2015 -2019 na terenie powiatu pleszewskiego.

Tabela nr 2. Liczba postępowań przygotowawczych dotyczących przemocy w rodzinie na terenie powiatu pleszewskiego w latach 2015 – 2019

Postępowanie na podstawie art. Kodeksu Karnego		Lata 2019- 2021		
		2019	2020	2021
Art. 156 K.K. Ciężki uszczerbek na zdrowiu	Wszczęte	-	1	-
	Umorzone	-	-	-
	Sporządzono A.O.	-	1	-
Art. 157 K.K. Średni i lekki uszczerbek na zdrowiu	Wszczęte	1	1	3
	Umorzone	1	1	1
	Sporządzono A.O.	-	-	2
Art. 190 K.K. Groźba karalna	Wszczęte	5	2	1
	Umorzone	5	2	1
	Sporządzono A.O.	-	-	-
Art. 191 K.K. Zmuszanie do określonego zachowania	Wszczęte	-	-	1
	Umorzone	-	-	1
	Sporządzono A.O.	-	-	-
Art. 197 K.K. Zgwałcenie i wymuszenie czynności seksualnej	Wszczęte	1	2	-
	Umorzone	-	1	-
	Sporządzono A.O.	1	1	-
Art. 200 K.K. Seksualne wykorzystanie małoletniego	Wszczęte	1	-	1
	Umorzone	1	-	1
	Sporządzono A.O.	-	-	-
Art. 207 K.K. Znęcanie się	Wszczęte	35	23	21
	Umorzone	19	8	12
	Sporządzono A.O.	16	15	9
Art. 208 K.K. Rozpijanie małoletniego	Wszczęte	-	-	-
	Umorzone	-	-	-
	Sporządzono A.O.	-	-	-
Art. 209 .K. Uporczywe uchylanie się od alimentacji	Wszczęte	150	154	108
	Umorzone	55	88	62
	Sporządzono A.O.	95	66	46
Art. 217 K.K. Nietykalność cielesna	Wszczęte	1	-	-
	Umorzone	1	-	-
	Sporządzono A.O.	-	-	-

Źródło: Dane przekazane przez KPP w Pleszewie

**POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE W POWIECIE PLESZEWSKIM NA LATA 2022-2024**

Na podstawie nowych uregulowań policjanci KPP w Pleszewie od dnia 30 listopada 2020r. do dnia 31 grudnia 2021r. wydali **1** nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.

Działania Prokuratury Rejonowej w latach 2019-2021 w oparciu o składane wnioski podejrzenia popełnienia przestępstwa znęcania się nad rodziną (Art.207 k.k.) obrazuje poniższa tabela:

Tabela 3. Działania podejmowane przez Prokuraturę Rejonową w Pleszewie na podstawie Art.207 k.k. w latach 2015-2019

Art.207 kk	Lata 2015-2019		
	2019r.	2020r.	2021r.
Ilość wniosków z podejrzeniem popełnienia przestępstwa skierowanych do Prokuratury Rejonowej w Pleszewie	60	44	43
Ilość spraw zakończonych aktem oskarżenia	10	13	1
Ilość spraw zakończonych umorzeniem postępowania	20	9	15
Ilość spraw zakończonych w inny sposób	1	22	23

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przekazanych informacji przez Prokuraturę Rejonową w Pleszewie

Ponadto na podstawie danych ośrodków pomocy społecznej ustalono, że liczba rodzin, których dotyczy problem przemocy w rodzinie na terenie każdej gminy kształtuje się następująco:

**POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE W POWIECIE PLESZEWSKIM NA LATA 2022-2024**

Tabela nr 3. Liczba wdrożonych procedur *Niebieskiej Karty* w latach 2019-2021 na terenie powiatu pleszewskiego

Rok	2019	2020	2021	łącznie
Gmina				
Pleszew	53	97	64	214
Dobrzyca	17	19	10	46
Czermin	16	16	8	40
Chocz	9	10	12	31
Gołuchów	27	24	29	80
Gizałki	10	10	12	32
łączna ilość wdrożonych procedur <i>Niebieskiej Karty</i>	132	176	135	443

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przekazanych informacji przez gminne ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu pleszewskiego

Na podstawie przekazanych informacji liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie z podziałem na kobiety, mężczyzn i dzieci przedstawia poniższa tabela:

**POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE W POWIECIE PLESZEWSKIM NA LATA 2022-2024**

Tabela 4. Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie na terenie powiatu pleszewskiego

Osoby dotknięte przemocą w rodzinie:

- Kobieta
- Mężczyzna
- Dziecko

Rok Gmina	2019			2020			2021			łącznie
Dobrzyca	17	2	3	18	1	0	2	10	0	53
Gołuchó w	29	6	5	14	4	1	14	6	0	79
Pleszew	66	8	1	85	6	0	43	5	1	215
Czermin	14	2	0	15	1	0	6	1	1	40
Gizałki	10	5	7	11	1	0	13	2	0	49
Chocz	10	4	8	11	1	11	14	9	10	78
łącznie	146	27	24	154	14	12	92	33	12	514

Źródło: Dane przekazane przez gminne ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu pleszewskiego

Wsparcie rodzinom, które dotknięte są szeroko rozumianym kryzysem umożliwia na terenie powiatu pleszewskiego Ośrodek Interwencji Kryzysowej. Zakres działalności OIK w Pleszewie to udzielanie szybkiej i doraźnej pomocy osobom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych tj. zagrożenia życia samobójstwem, napaści, gwałtem, stratą osobistą, śmierci, żałoby, uzależnieniem, współuzależnieniem oraz przemocą w rodzinie. W latach 2019 – 2021 OIK w Pleszewie podjął następującą ilość działań w obszarze przeciwdziałania przemocy:

**POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE W POWIECIE PLESZEWSKIM NA LATA 2022-2024**

Tabela nr 5. Działania podjęte przez OIK w Pleszewie wobec rodzin dotkniętych przemocą w latach 2019-2021

FORMA PODJĘTYCH DZIAŁAŃ		2019rok	2020rok	2021rok
Pomoc interwenta	<i>Ilość osób</i>	123	29	40
	<i>Ilość porad</i>	173	236	186
Liczba osób skierowanych do specjalistycznych ośrodków wsparcia lub całodobowych ośrodków interwencyjnych		0	0	0
Dostępność porady telefonicznej lub liczba porad telefonicznych z zakresu przemocy w rodzinie		Całodobowo 60	Całodobowo 162	Całodobowo 113
Liczba godzin dyżurów psychologa		96	96	96
Liczba godzin dyżurów prawnika		48	48	48
Liczba sprawców przemocy objętych programem korekcyjno-edukacyjnym		8	7	8
Liczba spotkań Powiatowego Zespołu Konsultacyjnego		1	0	0
Liczba uruchomionych Niebieskich Kart		1	2	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie rocznych sprawozdań z realizacji Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020 oraz z 2021r.

W sytuacjach stosowania przemocy fizycznej, psychicznej lub seksualnej rodziców wobec dzieci wraz z zaniedbaniem i ogólną niewydolnością wychowawczą rodziców, Sąd Rejonowy III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Pleszewie podejmuje decyzję o odebraniu dzieci z rodziny. W latach 2019- 2021 zapewniono bezpieczeństwo krzywdzonym dzieciom poprzez umieszczanie ich w rodzinach zastępczych lub w placówkach opiekuńczo- wychowawczych.

Tabela 1. Wykaz działań zapewniających bezpieczeństwo krzywdzonym dzieciom Sądu Rejonowego w Pleszewie III Wydział Rodzinny i Nieletnich w latach 2019-2021

Sąd Rejonowy w Pleszewie III Wydział Rodzinny i Nieletnich	Lata 2019-2021		
	2019r.	2020r.	2021r.
Liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej	4	1	3
Liczba dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo wychowawczej	0	3	6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przekazanych informacji przez Sąd Rejonowy w Pleszewie.

Rodziny doznające przemocy niejednokrotnie korzystają z pomocy medycznej w przychodniach lekarzy rodzinnych, prywatnych oraz szpitala w powiecie pleszewskim. Często jednak osoby poszkodowane nie przyznają się do źródła doznanych obrażeń psychicznych jak i fizycznych. W momencie podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie przedstawiciele służby zdrowia bardzo rzadko korzystają z ustawowego obowiązku wypełniania „Niebieskie Karty”. Zarówno prywatne przychodnie jak i Pleszewskie Centrum Medyczne w Pleszewie nie mają obowiązku sprawozdawczego co do powzięcia podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie. Pleszewskie Centrum Medyczne ma jednak wypracowane procedury co do takich sytuacji i niejednokrotnie informowane są i wzywane służby ścigania.

Przedstawione dane dotyczące występowania zjawiska przemocy w rodzinie jak i niektórych działań podejmowanych w celu jej ograniczenia nie odzwierciedlają w pełni rzeczywistej skali tego problemu. Mity i stereotypy kulturowo uwarunkowane, silne i często ponadczasowe przekonania gromadzące wiedzę i sposób rozumienia różnych wydarzeń danej społeczności, niesione przez pokolenia bardzo często zamykają ujawniania przemocy na „zewnątrz” rodziny – „w sprawy rodzinne nie należy się wtrącać”, „brudy pierze się we własnym domu”, „co to za ptak, co własne gniazdo kala?”, „wolność Tomku w swoim domku”, „mój dom - moją twierdzą”, „bliscy nie krzywdzą”, itp. Wiele z nich również, w najlepszej intencji ochrony rodziny, sprzyja niestety przemocy, usprawiedliwia ją i postuluje powstrzymywanie się od reakcji osób z zewnątrz co za tym idzie nie odzwierciedla prawdziwej liczby przypadków przemocy w rodzinie. Próba sporządzenia diagnozy podjętej problematyki na terenie powiatu pleszewskiego pozwala jednak na podejmowanie wsparcia i oddziaływań na rodziny dotknięte przemocą oraz opracowywanie nowatorskich rozwiązań tego problemu.

IV. ZAŁOŻENIA PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy Powiatu Pleszewskiego na rok 2022-2024 ma charakter interdyscyplinarny i zakłada, że będzie realizowany przez wszystkie instytucje i organizacje zobligowane do podejmowania działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Założenia Programu są spójne z założeniami Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2021 i jednocześnie skorelowane z lokalnymi potrzebami i dotychczasowymi działaniami.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oparty jest na zasadach:

- wzajemnej współpracy i współdziałania organów administracji publicznej oraz organizacji pozarządowych powołanych do realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy;

**POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE W POWIECIE PLESZEWSKIM NA LATA 2022-2024**

- zmiany pojmowania przez społeczeństwo zjawiska przemocy w rodzinie;
- promowania wartości rodzinnych, w tym poszanowania prawa dzieci i młodzieży do życia w bezpiecznym środowisku wolnym od przemocy;
- szczególnej ochrony dzieci, z zachowaniem ich praw do wychowania się w rodzinie, poprzez udzielanie rodzinie szczególnego wsparcia w dążeniu do poprawy jej funkcjonowania;
- edukacji mieszkańców powiatu pleszewskiego na temat zjawiska przemocy w rodzinie;
- promowania alternatywnych sposobów rozwiązywania konfliktów rodzinnych.

V.MIEJSCE I CZAS REALIZACJI

Działania w ramach Programu skierowane są do mieszkańców 6 gmin wchodzących w skład Powiatu Pleszewskiego, tj. Pleszew, Gołuchów, Chocz, Gizałki, Dobrzyca i Czermin.

VI.ADRESACI PROGRAMU

Adresaci programu są określani zgodnie ze wskazaniami Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Działania skierowane są do ogółu społeczeństwa, do osób uwięzionych w przemoc, a także do osób profesjonalnie zajmujących się udzielaniem pomocy osobom doświadczającym przemocy i sprawcom przemocy w rodzinie. Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie skierowany jest do:

- osób doświadczających przemocy w rodzinie w tym do dzieci, współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób niepełnosprawnych,
- sprawców przemocy w rodzinie, osób podejrzanych o stosowanie przemocy i osób nie radzących sobie z napięciem i emocjami,
- świadków przemocy w rodzinie,
- osób „instytucji, podmiotów zajmujących się profesjonalnie udzielaniem wsparcia społecznego,
- do ogółu społeczności lokalnej

VII.CELE PROGRAMU

Program ma na celu dążyć do rozwoju profesjonalnego i interdyscyplinarnego systemu skutecznie przeciwdziałającemu przemocy w rodzinie opartego o wyspecjalizowane profesjonalne zasoby ludzkie i instytucjonalne .

CEL STRATEGICZNY ZMNIEJSZENIE SKALI ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE POWIATU PLESZEWSKIEGO POPRZECZ TWORZENIE JEDNOLITEGO SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
--

CELE OPERACYJNE	
NR 1	Zintensyfikowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie
NR 2	Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doświadczających przemocy w rodzinie
NR 3	Zwiększenie skuteczności oddziaływań na osoby podejrzane lub stosujące przemoc w rodzinie
NR 4	Podnoszenie jakości i dostępności świadczonych usług poprzez rozwijanie i doskonalenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

CEL OPERACYJNY	ZADANIA	WSKAŹNIKI
NR 1.	Wspieranie szkół i placówek oświatowych działających na terenie powiatu pleszewskiego w działaniach edukacyjnych podwyższających świadomość nt. zjawiska przemocy w rodzinie	- Liczba wystanych propozycji przeprowadzenia warsztatów lub pogadań - Liczba uczestników warsztatów lub pogadań - Liczba wydanych ulotek
	Podwyższanie poziomu wiedzy i świadomości społeczności lokalnej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie	Liczba umieszczonych artykułów w lokalnej prasie nt. mechanizmów i stereotypów przemocy, interwencji i pomocy wobec osób doświadczających przemocy w rodzinie, promujących bezpieczne metody wychowawcze bez użycia przemocy itp.
	Podejmowanie współpracy z kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami pozarządowymi w celu wprowadzenia elementów edukacji i informacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie	- Liczba podjętych inicjatyw (zaproszenia, spotkania itp.) - Liczba przekazanych materiałów informacyjnych do poradni przykościelnych lub wyznaniowych - Liczba

**POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE W POWIECIE PLESZEWSKIM NA LATA 2022-2024**

		przeprowadzonych pogadań podczas nauk przedmażeńskich
Nr 2.	Tworzenie Punktów Konsultacyjnych dla osób zagrożonych lub doświadczających przemocy w rodzinie	▪ Ilość utworzonych Punktów w danym roku ▪ Ilość przeprowadzonych porad w tym rodzinnych, psychologicznych i prawnych
	Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie	▪ Ilość spotkań z osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie podczas grup roboczych i w Punktach Konsultacyjnych ▪ Ilość wydanych ulotek ▪ Ilość wydanych artykułów w lokalnej prasie lub portalach internetowych
	Realizacja indywidualnych lub grupowych działań edukacyjnych kierowanych do osób doświadczających przemocy w rodzinie w zakresie rozwiązań prawnych i psychologicznych dot. reakcji na przemoc	▪ Liczba osób doświadczających przemocy w rodzinie uczestnicząca w działaniach indywidualnych ▪ Liczba osób doświadczających przemocy w rodzinie uczestnicząca w działaniach grupowych
	Realizacja procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty Powiatu Pleszewskiego	▪ Liczba wszczętych procedur przez pedagogów szkolnych, przedstawicieli ochrony zdrowia, pracowników PCPR w Pleszewie w tym OIK w Pleszewie
	Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego i grupy samopomocowej dla osób doświadczających przemocy w rodzinie	▪ Liczba przeprowadzonych porad -psychologicznych -rodzinnych -prawnych ▪ Ilość prowadzonych grup samopomocowych
	Zapewnienie pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie miejsc	▪ Liczba osób umieszczona w wymienionych

**POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE W POWIECIE PLESZEWSKIM NA LATA 2022-2024**

	w całodobowych ośrodkach wsparcia, ośrodkach interwencyjnych lub specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie	ośrodkach
	Prowadzenie lokalnego telefonu informacyjnego dla osób doznających przemocy w rodzinie	▪ Liczba lokalnych linii telefonicznych ▪ Ilość przeprowadzonych rozmów w danym roku kalendarzowym
	Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom	▪ Liczba dzieci z terenu powiatu pleszewskiego, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia zdrowia lub życia ▪ Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej
	Monitoring pomocy udzielanej rodzinom doznającym przemocy w rodzinie	▪ Liczba osób monitorowanych ▪ Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”
Nr 3.	Ewidencjonowanie podmiotów i organizacji pozarządowych, które realizują oddziaływania adresowane do osób stosujących przemoc	▪ Coroczna informacja na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Pleszewie informacji o oddziaływaniach na osoby stosujące przemoc w rodzinie ▪ Coroczna informacja na stronie internetowej PCPR w Pleszewie informacji o prowadzeniu programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie
	Przesyłanie informatorów zawierających informacje o podmiotach realizujących oddziaływania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie do Prezesa Sądu Rejonowego w Pleszewie, do Prokuratora	▪ Przekazanie informacji do dnia 30 stycznia i do dnia 31 lipca każdego roku o prowadzeniu oddziaływań wobec osób stosujących

**POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE W POWIECIE PLESZEWSKIM NA LATA 2022-2024**

	Rejonowego w Pleszewie, Komendanta KPP w Pleszewie oraz Komendanta Żandarmerii Wojskowej w Powidzu oraz gminnym ośrodkiem pomocy społecznej wchodzących w obręb powiatu pleszewskiego	przemoc w rodzinie
	Oddziaływania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty”	▪ Liczba osób objętych procedura „Niebieskie Karty” wskazanych jako osoby stosujące przemoc w rodzinie ▪ Liczba porad rodzinnych, psychologicznych lub prawnych
	Współpraca z innymi służbami w zakresie monitoringu zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy w rodzinie w tym wymiana informacji	▪ Liczba przekazanych wymienionych informacji organom ścigania i sądom
	Realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie	▪ Liczba edycji w danym roku kalendarzowym ▪ Ilość osób, które przystąpiły do udziału w programie ▪ Ilość osób która ukończyła program
	Zapewnienie dostępu do programów korekcyjno-edukacyjnych w powiecie pleszewskim poprzez całoroczną dostępność miejsc w realizowanych programach	▪ Ilość całorocznych edycji programu w powiecie pleszewskim
	Monitoring zachowań uczestników po zakończeniu programów korekcyjno-edukacyjnych przez okres 3 lat	▪ Liczba osób które ukończyły program i wróciły do zachowań przemocowych
	Prowadzenie programów psychologiczno –terapeutycznych	▪ Liczba podmiotów realizujących programy w powiecie pleszewskim
	Opracowanie i realizacja programów wspierających lub/i edukacyjnych dla osób , które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny	▪ Liczba chętnych osób do udziału w programie po zakończeniu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych

**POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
W RODZINIE W POWIECIE PLESZEWSKIM NA LATA 2022-2024**

Nr 4.	Podnoszenie kompetencji osób realizujących zadania z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie powiatu pleszewskiego	▪ Liczba diagnoz szkoleniowych z poszczególnych instytucji ▪ Liczba uczestników szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie
	Prowadzenie wsparcia dla osób pracujących z osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie oraz z osobami stosującymi przemoc w rodzinie w formie coachingu, poradnictwa psychologicznego, superwizji, doradztwa , grup wsparcia	▪ Liczba osób uczestnicząca w różnych formach wsparcia W tym doradztwo telefoniczne • Liczba spotkań grup wsparcia • Liczba przeprowadzonych spotkań superwizyjnych

VIII.REALIZATORZY PROGRAMU

Głównym realizatorem i koordynatorem działań niniejszego programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie wraz z wchodzącym w jego struktury Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Pleszewie. Ponadto realizatorami założonych działań są:

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pleszewie i Zespół Interdyscyplinarny w Pleszewie
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gołuchowie i Zespół Interdyscyplinarny w Gołuchowie
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gizałkach i Zespół Interdyscyplinarny w Gizałkach
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czerminie i Zespół Interdyscyplinarny w Czerminie
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrzycy i Zespół Interdyscyplinarny w Dobrzycy
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choczu i Zespół Interdyscyplinarny w Choczu
- Sąd Rejonowy w Pleszewie
- Prokuratura Rejonowa w Pleszewie
- Komenda Powiatowa Policji w Pleszewie
- placówki oświatowe z powiatu pleszewskiego
- placówki służby zdrowia z powiatu pleszewskiego
- organizacje pozarządowe
- lokalne media

IX. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Realizacja działań Programu finansowana będzie :

- a) ze środków własnych Powiatu Pleszewskiego
- b) ze środków samorządów gminnych
- c) z dotacji celowych budżetu państwa
- d) ze środków pozabudżetowych pozyskiwanych z innych źródeł, w szczególności programów unijnych, konkursów itp.

X. MONITOROWANIE I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Monitorowanie przebiegu realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Dyrektor PCPR w Pleszewie w ramach corocznie przedstawianego Radzie Powiatu Pleszewskiego sprawozdania z działalności jednostki przedłoży również informacje z realizacji Programu.

XI. PODSUMOWANIE

Przemoc w rodzinie dotyczy znaczącej części populacji. Z uwagi na jego negatywne konsekwencje zarówno dla samej jednostki jak i społeczeństwa, należy stale poszukiwać odpowiednich sposobów skutecznej pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie jak i odpowiedniego oddziaływania na osoby stosującą przemoc w rodzinie pracy ze sprawcą. W poszukiwanie skutecznych form przeciwdziałania przemocy w rodzinie i pomagania rodzinom angażuje się coraz więcej profesjonalistów i wolontariuszy, organizacji pozarządowych i specjalistycznych instytucji. Nie jest to łatwe zadanie między innymi dlatego, że rodzina powinna być skutecznie chroniona przed ingerencjami zewnętrznymi. Jednak w sytuacji, kiedy członkowie rodziny nie są w stanie sami poradzić sobie z występującym problemem, należy zaoferować im złożony system wsparcia i pomocy.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej nadaje wszystkim obywatelom szereg wolności, praw i obowiązków. Zgodnie z art. 40 Konstytucji *nikt nie może być poddany torturom ani okrutnemu, niehumanicznemu lub poniżającemu traktowaniu i karaniu. Zakazuje się stosowania kar cielesnych.* Zgodnie z art. 41 *każdemu zapewnia się nietykalność osobistą i wolność osobistą. Pozbawienie lub ograniczenie wolności może nastąpić tylko na zasadach i w trybie określonych w ustawie.* Zgodnie z art. 71 ust. 1 *państwo w swojej polityce społecznej i gospodarczej uwzględnia dobro rodziny. Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych.* Zgodnie z art. 72 ust. 1 *Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka. Każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.* Uwzględniając powyższe, należy dążyć do szczególnych starań, by osoba, której wolności i prawa są ograniczone, miała możliwość uzyskania specjalistycznej pomocy, której celem będzie rozwiązanie trudnej sytuacji życiowej. Zajmowanie się przemocą domową wymaga zrozumienia złożoności zjawisk życia rodzinnego, jak i szczególnej troski oraz uważności w trakcie interwencji. Ponadto by skutecznie i szybko zapewnić pomoc ofiarom przemocy w rodzinie należy wypracować wysoką jakość współpracy między instytucjami i organizacjami pozarządowymi. Taka zdolność do stworzenia lokalnej koalicji jest pierwszym krokiem w drodze ku profesjonalnej ochronie osób doświadczających przemocy w rodzinie i przeciwdziałaniu ogólnemu zjawisku jakim jest przemoc w rodzinie.

**XII. WYKAZ INSTYTUCJI DZIAŁAJĄCYCH W OBSZARZE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE NA
TERENIE POWIATU PLESZEWSKIEGO**

1. Prokuratura Rejonowa w Pleszewie

Plac Kościelny 1, 63-300 Pleszew tel. (62) 508-14-77, 508-14-55
Fax: 508-14-88

2. Sąd Rejonowy w Pleszewie

ul. Malińska 21, 63-300 Pleszew, Tel. +48 62 74 20 698
fax +48 62 59 44 550, administracja@pleszew.sr.gov.pl

3. Komenda Powiatowa Policji w Pleszewie

ul. Kochanowskiego 6, 63-300 Pleszew
tel. 47 775 82 00, dyzurny.pleszew@po.policja.gov.pl

4. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie

ul. Kazimierza Wielkiego 7a, 63-300 Pleszew, tel./fax. (62) 7420-161, e-mail: pcpr.pleszew@op.pl

5. Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Pleszewie

Ul. Wyspiańskiego 6, 63- 300 Pleszew tel. 668-473-977, e-mail: oik_pleszew@op.pl

6. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pleszewie i Zespół Interdyscyplinarny w Pleszewie

Ul. Słowackiego 19a, 63- 300 Pleszew tel. (62) 580 12 05
fax.(062) 742 27 38, e-mail : mgops.pleszew@post.pl

7. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrzycy i Zespół Interdyscyplinarny w Dobrzycy

ul. Rynek 14, 63-330 Dobrzyca, tel. (62) 7413 829, fax. (62) 7413 013,
e-mail:gopsdobrzyca@post.pl

8. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choczu i Zespół Interdyscyplinarny w Choczu

ul. Żeromskiego 2, 63-313 Chocz, tel. (62) 7415 656, fax (062) 7415 685,
email:gopschocz@post.pl

9. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gołuchowie i Zespół Interdyscyplinarny w Gołuchowie

ul. Lipowa 1, 63-322 Gołuchów, tel. (62) 7615-084 wewn. 41
e-mail: gops@goluchow.pl

10. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gizatkach i Zespół Interdyscyplinarny w Gizatkach

ul. Kaliska 23, 63-308 Gizatki, tel./fax. (62) 7411-472,
e-mail: gopsgizalki@post.pl

11. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czerminie i Zespół Interdyscyplinarny w Czerminie

63-304 Czermin 47, tel. (62) 74 16 031 wewn. 32, fax (62) 74 17 324,
e-mail: gopsczermin@post.pl

12. Poradnia Pedagogiczno – Psychologiczna w Pleszewie

ul. Słowackiego 14, (biurowiec SPOMASZ-u),
63-300 Pleszew tel./fax 62 7421-655, tel. 62 7427-965 e-mail: poradniapp-pleszew@plenet.pl

13. Zespół Szkół Usługowo -Gospodarczych w Pleszewie

ul. Poznańska 36, 63-300 Pleszew,

tel. (62) 508-11-55, tel. kom 728 912 215

fax. (62) 508-11-55, e-mail: sekretariat@zsug.pl

14. Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Marszewie

Marszew 22, 63-300 Pleszew, Tel. (62) 7421- 361 ,e-mail: szkola@marszew.pl

15. Zespół Szkół Technicznych

ul. Zielona 3, 63-300 Pleszew, Tel. (62) 7421-165, e-mail: sekretariat@zsz-pleszew.pl

16. Liceum Ogólnokształcące im. Śl. Słazica w Pleszewie

ul. Poznańska 38, 63-300 Pleszew, woj. Wielkopolskie

tel., fax: (62) 508 00

44, mail: lopleszew@lopleszew.pl

17. Pleszewskie Centrum Medyczne

ul. Poznańska 125A

63-300 Pleszew

Tel. 62 74 20 800, e-mail: zozpleszew@send.pl

